

Ulica Al-Mutanabbiego w Bagdadzie

3 października 2007

Wydaje się, że przemoc i akty terroru w Iraku wymierzone są już nie tylko w niewinnych ludzi, lecz również w ich dziedzictwo i wszystko co pozostało z bogatej kultury Irakijczyków. Bagdadzka historyczna ulica Al-Mutanabbiego jest miejscem, które doświadczało zamachu za zamachem – do ostatniego doszło 5 marca tego roku. Wtedy życie straciło tam ponad pięćdziesiąt osób.

– Części ciała były wszędzie, a krew spływała po stronach tysiąca książek rozrzuconych po całej ulicy – wspomina Salah Abd al-Hadi, właściciel księgarni, która uległa zniszczeniu podczas zamachu. – Zamach był najbardziej krwawy ze wszystkich, które tutaj widziałem. Straciliśmy nie tylko wiele bliskich osób. Musieliśmy też w bezsilności przyglądać się ogniowi, który ogarnął naszą wiedzę znajdującą się w pobliskich bibliotekach, oszpecił zabytki.

Abd al-Hadi wskazuje na zgłiszcza na końcu ulicy, które kiedyś były kawiarnią Szacha Bandara, miejscem spotkań intelektualistów:

– Gruzy stały się podium dla mów pogrzebowych napisanych przez naszych poetów po wybuchu... słowa mieszały się z łzami, popiołem i krwią w lamencie nad książkami i ich sprzedawcami, ulicami i przechodniami – Abd al-Hadi wspomina, że nie pozostało im nic oprócz popiołu, z którego, jak mieli nadzieję poeci i literaci, odrodzi się Feniks.

Obecnie na ulicy ciężko się przecisnąć – księgarze wystawili swoje towary, które ukrywali w piwnicach podczas rządów baasistów. Można tu znaleźć książki z każdej dziedziny, brakuje jedynie tych wychwalających reżim Saddama, a jego zdjęcia pojawiają się tylko na okładkach tych, opisujących

jego zbrodnie.

Historia tej ulicy sięga prawie czasów Abbasydów. Od początku swojego istnienia zawsze wiązano ją z kulturą i religią. Księgarnie otworzono tu w latach dwudziestych. Potem pojawiły się drukarnie, które w czasach reżimu „reprodukowały” książki przemycane do Iraku. Na ulicy Al-Mutanabbiego znajdowała się też znana piekarnia, która zaopatrywała w chleb wojskowe koszary. Po ulicy przechadzał się niejeden iracki czy zagraniczny literat, a wśród nich indyjski poeta Rabindranath Tagore czy włoski powieściopisarz Alberto Moravia.

Autor: Mohammad Al-Ghazzi

Tłumaczenie: hs

Źródło oryginalne: KUNA

Źródło polskie: [Arabia](#)